

Praktiknøgle

Praktik i læreruddannelsen på University College Nordjylland

Faget praktik udgør en helt grundlæggende bestanddel i læreruddannelsen. Faget binder læreruddannelsen sammen og sikrer progression – bl.a. fordi praktikken forberedes, gennemføres og efterbehandles i et samarbejde mellem praktik, undervisningsfag og faget Lærerens Grundfaglighed.

I praktik får den studerende mulighed for at udøve, udvikle og udfordre særlige lærerfaglige kompetencer i vekselvirkning med dem, der tilegnes i de øvrige fag/moduler i uddannelsen. Faget praktik har således en praktisk/pædagogisk dimension, der retter sig mod lærerens arbejde med elever, og en analytisk dimension, der retter sig mod at kunne undersøge egen og andres praksis.

Den studerende skal i praktik i alle sine valgte undervisningsfag i løbet af uddannelsen.

Praktikkens organisering og indhold

Praktikfaget er opdelt i 3 niveauer og indholdsbestemt ved tre overordnede kompetenceområder: Didaktik, klasseledelse og relationsarbejde. Til hvert kompetenceområde knytter der sig på hvert af de tre praktikkiveauer et antal [færdigheds- og vidensmål](#). De tre praktikkiveauer udgør til sammen 30 ECTS-point.

Praktikken er tilrettelagt som tre praktikperioder á 6 uger. Praktikperioderne afvikles på henholdsvis 1., 3. og 4. årgang. Praktik på 1. praktikkiveau tilrettelægges i samarbejde med vores faste praktikskoler. Praktik på 2. og 3. niveau tilrettelægges med en større grad af valgfrihed for den studerende. Praktik afvikles fortrinsvis i grupper på 3 studerende, men på 2. og 3. praktikkiveau er der også mulighed for individuel tilrettelagt praktik, bortset fra Aalborg Kommune, hvor praktik altid tilrettelægges i grupper.

På 2. og 3. praktikkiveau er der mulighed for praktik i udlandet. Den tilrettelægges i samarbejde med læreruddannelsens internationale koordinator.

Studerende på meritlæreruddannelsen følger ifølge bekendtgørelsen den ordinære uddannelse – på særlige vilkår – og afslutter praktik på 3. praktikkiveau.

Den konkrete placering af praktikperioderne fremgår af rammeplanen for det pågældende studieår. For meritstuderende tilrettelægges praktikken individuelt – typisk i praktikperioder, der falder sammen med praktikperioderne på den ordinære uddannelse.

Organiseringen af praktikken sker i et samarbejde mellem læreruddannelsen, de kommuner vi samarbejder med og de konkrete praktikskoler. Med kommunerne er der udarbejdet overordnede partnerskabsaftaler. Praktikskolerne udarbejder hver en uddannelsesplan for praktik, der fortæller alle parter, hvad de studerende kan forvente af skolen og praktikvejlederen i forbindelse med praktikken, og hvad skolen modsat forventer af de studerende. Praktikskolernes uddannelsesplaner findes på skolernes og [UCN's hjemmeside](#).

Praktikken tilrettelægges med udgangspunkt i ['model til tilrettelæggelse af praktikken'](#) – som et fuldtidsstudium, der foregår både på praktikskolen og på læreruddannelsen.

Samarbejde mellem praktikskolen og læreruddannelsen

Der indgår tre parter i samarbejdet om praktik: Praktikskolen, læreruddannelsen og den studerende.

På praktikskolen er det skolelederen, der har ansvaret. En del skoler har organiseret sig med en lokal praktikkoordinator, som står for det praktiske samarbejde, og i sidste instans er det den enkelte praktikvejleder, der har relationen til den konkrete studerende. På 1. praktkniveau på læreruddannelsen varetages opgaverne med praktik og samarbejdet med praktikskolen af en holdkoordinator. På 2. praktkniveau varetages samarbejdet af en underviser fra Lærerens Grundfaglighed og/eller fra undervisningsfaget. I Hjørring varetages samarbejdet om praktik på 3. praktkniveau af en underviser fra Lærernes Grundfaglighed eller fra undervisningsfagene. I Aalborg er det fortrinvis PBA-vejlederne.

På 1. praktkniveau indledes samarbejdet mellem de tre parter med et formøde på praktikskolen med deltagelse af praktikvejlederne, de studerende og deres holdkoordinator fra læreruddannelsen. Holdkoordinatoren tager initiativ til mødet. På de øvrige praktkniveauer er det op til skolen at introducere til skolen og eventuelt indkalde til formøde. Midtvejs i praktikforløbet afholdes trepartssamtale med deltagelse af studerende, praktikvejlederen og underviseren fra læreruddannelsen. På mødet er der fokus på praktikforløbet, dokumenterne i praktikportfolien og på relevante problemstillinger med henblik på den praktikopgave, de studerende skal udarbejde inden prøven i praktik. Ved praktikens afslutning samarbejder skolen og læreruddannelsen om evaluering og bedømmelse (godkendt/ikke godkendt) af praktikforløbet, og forud for prøven kan der med fordel afholdes et kort møde om prøvens afvikling mellem eksaminatorerne.

Praktikportfolio

Som led i praktikforløbet på hvert praktkniveau udarbejder den studerende en praktikportfolio. En portfolio defineres som en samling af forskellige dokumenter, der er udarbejdet, indsamlet og udvalgt af den studerende efter fastlagte principper i lyset af bestemmelserne for faget praktik.

Kravene til praktikportfolien på de tre praktkniveauer er beskrevet i dokumenter, som findes i Studieordningens praktknøgle på UCN's hjemmeside.

[Praktikportfolio på 1. praktkniveau](#)

[Praktikportfolio på 2. praktkniveau](#)

[Praktikportfolio på 3. praktkniveau](#)

Kriteriet for den studerendes udvælgelse af dokumenter inden for de givne rammer er, at indholdet i Praktikportfolien skal afspejle den studerendes arbejde i praktikken med såvel den praktisk/pædagogiske dimension som den analytiske dimension.

Arbejdet med praktikportfolien tjener flere formål – bl.a.:

- At fastholde og tydeliggøre elementer fra den pædagogiske praksis som grundlag for analyse og udvikling af egen praksisteori,
- At danne grundlag for samarbejdet mellem studerende/medstuderende og praktikvejleder om videreudvikling af undervisningen
- At dokumentere egen lærerfaglige udvikling i forhold til praktikfagets kompetenceområder.

De dokumenter, der udgør praktikportfolien, skal offentliggøres på Praktikportalen på www.ucpraktikportal.dk

Evaluering af praktikforløbet og indstilling til prøven

Praktikportfolien indgår i [evalueringen](#) og bedømmelsen (godkendt/ikke godkendt) af den studerendes praktikforløb og udgør en del af grundlaget for at kunne indstille sig til prøven i praktik. Praktikskolens leder koordinerer indstillingen til prøve på 1. praktkniveau.

Forudsætningen for at kunne indstille sig til prøve i praktik er:

- At mødepligten er overholdt
- At praktikportfolien er godkendt
- At det kan godtgøres, at den studerende har arbejdet redeligt med praktikkens kompetencemål på de pågældende praktkniveauer.

Evaluering af praktikforløbet foregår i Praktikportalen.

Prøve i praktik

Prøverne tilrettelægges i henhold til bestemmelserne om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser og er nærmere beskrevet i [Studieordning for Læreruddannelsen og Meritlæreruddannelsen](#).

Der er prøve i praktik efter hvert praktkniveau: En intern prøve og to eksterne prøver. Ved den interne prøve deltager en praktikvejleder og en underviser udpeget af læreruddannelsen. Ved de eksterne prøver deltager desuden en ekstern censor. Prøven afholdes i umiddelbar forlængelse af praktikken under hensyntagen til, at den studerende skal kunne bearbejde sine erfaringer og udarbejde eventuelle produkter med henblik på prøven.

I slutningen af praktikforløbet udarbejder den/de studerende en [praktikopgave](#), som sammen med medbragt materiale fra praktikken (artefakter) danner baggrund for prøven. Praktikopgaven indgår i bedømmelsen. Praktikopgaven skal afleveres i Wiseflow og indgår i bedømmelsen.

Ved prøven på alle tre praktkniveauer bedømmes det, i hvilken grad [kompetencemålene](#) er nået. Prøverne bedømmes med en karakter efter 7-trins-skalaen.

Prøverne afvikles enten på praktikskolen eller på professionshøjskolen og har en varighed på 30 minutter for individuelle prøver.

[Prøve på praktkniveau 1](#)

[Prøve på praktkniveau 2](#)

[Prøve på praktkniveau 3](#)

Vilkår for genindstilling til praktik og prøve

Hvis den studerende ikke får godkendt praktikforløbet, fordi kravene i forbindelse med evalueringen ikke er opfyldt, kan vedkommende ikke indstilles til prøve i praktik. Det betyder, at praktikforløbet skal tages om på et senere tidspunkt i læreruddannelsen.

Hvis den studerende er indstillet til prøve, men ikke består, skal vedkommende genindstilles til en ny praktikprøve med ret til vejledning.

Genindstillinger til nyt praktikforløb tilrettelægges af læreruddannelsens praktikledere. Genindstilling til prøve i praktik tilrettelægges af læreruddannelsens studieadministration.

Værktøjskasse med alt om praktik fra A til Z

Værktøjskassen her er fyldt med skabeloner, manualer, vejledninger og andre oplysninger, som er nødvendige for alle tre parter i praktik - studerende, praktikvejledere og undervisere fra læreruddannelsen, men også for skoleledere og praktikkoordinatorer på de enkelte skoler.

- [Begrundet undervisningsplan og lektionsplan](#)
- [Logbog](#)
- [Forslag til dagsorden til vejledning](#)
- [Praktikopgave](#)
- [Praktikfaget: Litteratur og videnområder](#)